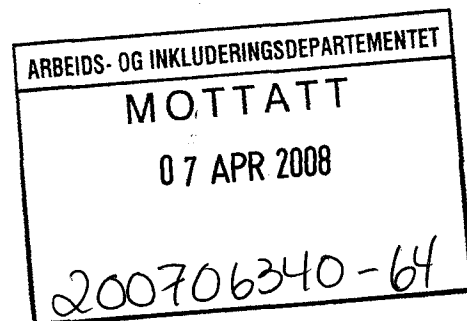

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.

Vår sak

Sted/Dato

07/02741-013 003288/08 LIS
665.21

Oslo, 02.03.08

**HØRING - FORSLAG OM Å ERSTATTE REHABILITERINGSPENGER,
ATTFØRINGSPENGER OG TIDSBEGRENSET UFØRESTØNAD MED EN NY
MIDLERTIDIG FOLKETRYGDYTELSE (ARBEIDSAVKLARINGSPENGER), OG
FORSLAG OM Å INNFØRE RETT OG PLIKT TIL
ARBEIDSEVNEVURDERINGER OG AKTIVITETSPLANER**

Landsorganisasjonen i Norge har mottatt departementets brev av 13. desember 2007 angående ovennevnte.

LO ser denne saken som en praktisk oppfølging av NAV-reformen. Den må også sees i sammenheng med den nye kvalifiseringsstønaden.

LO er bl.a. på denne bakgrunn positiv til departementets forslag om å innføre en ny ytelse som dekker målgruppen for de nåværende ytelsene, rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbestemt uførestønad. Dette er et viktig bidrag for å målrette og effektivisere arbeidet med å få flere inn i lønnet arbeid, og at det skjer raskere enn i dag. Det vil både den enkelte og samfunnet få glede av. Mottakere av tidsbegrenset uføretrygd er en gruppe som særlig vil kunne dra nytte av reformen, siden mange i denne gruppen i dag er passive mottakere av ytelsen. Kvinner er overrepresentert i denne gruppen.

Departementets forslag om overgang til ny folketrygdytelse innebærer en tydeligere forankring av arbeidslinjen enn i dagens inntektssikringssystem. Det innebærer også at en går videre i retning av individtilpasset oppfølging. Dette er en utvikling LO støtter.

Vi vil likevel minne om at et vellykket resultat er avhengig av at det sterke fokuset på arbeidslinjen ikke går på bekostning av at personer med omfattende helseproblemer får god og verdig behandling.

Det er viktig å unngå at brukergrupper opplever reformen som en skjerping av plikter mens den forventede kvalitetshevingen i oppfølgingen svikter. Skal reformen lykkes, er det

avgjørende at den har tilstrekkelig tillit hos brukerne. Den økte skjønnsutøvelsen i saksbehandlingen må oppleves som rettferdig og kvalitativt god. Det stiller igjen store krav til at medarbeidere i NAV får god opplæring i forkant av innføringen, og at det settes av tilstrekkelig tid til kompetanseheving.

Det stiller også store krav til etableringen av klage- og ankesystem. Det er derfor positivt at departementet legger opp til en grundig vurdering av muligheter for framtidig klage- og ankeinstans i en reformert og samordnet arbeids- og velferdsforvaltning. En bør vurdere om det skal etableres en egen ombudsordning for brukere av tjenesten.

LO vil også understreke arbeidsplassenes posisjon i inkluderingsarbeidet, og vi advarer mot en utvikling der NAV "trekker dette arbeidet ut av bedriften". For å lykkes er det avgjørende at arbeidsgivere i større grad tar ansvar for tilpasning og tilrettelegging. Vi vil videre understreke arbeidslivssentraenes store betydning for inkluderingsarbeidet.

Navn

"Arbeidsavklaringspenger" og "tilleggsstønader" er lange navn og henspeiler kun på arbeidsperspektivet selv om arbeid ikke dekker det primære behovet for mange som er i målgruppa for den nye ytelsen. En kortere og mer inkluderende betegnelse bør derfor vurderes, for eksempel "avklaringsstøtte".

Alder

LO mener det bør være en øvre aldersgrense ikke lavere enn 67 år i tråd med dagens regelverk.

Varighet

LO er enig i at en må vurdere i hvert enkelt tilfelle hvor lenge tiltaket skal vare innenfor en generell varighetsgrense på for eksempel 4 år.

Samtidig er det svært viktig at det i regelverket åpnes opp for at ytelsen kan mottas lenger i særskilte tilfeller, jf. forslaget fra departementet. Det må ses i sammenheng med at mange av mottakerne av den nye ytelsen vil ha omfattende helseproblemer og andre plager der det kan være behov for lenger oppfølgingsløp enn 4 år.

Meldeplikt

En unntaksbestemmelse er også viktig i forhold til plikten om å sende meldekort, når en slik meldepliktordning vil oppleves som unødig tyngende for mottaker. En bør vurdere om det i lovteksten skal presiseres at dette unntaket alltid skal være vurdert for å sikre at hensynet til alvorlig syke blir tilstrekkelig ivaretatt.

Beregningsgrunnlag og dagpenger

Maksimalt beregningsgrunnlag på 6 G må gjøres av sluttresultatet, dvs. gjennomsnittet av de tre siste årene og ikke for hvert enkelt inntektsår.

Det er ikke opplagt at den øvre inntektsbegrensningen bør være 6 G, selv om hensynet til å samordne med dagpenger og sykepenger trekker i en slik retning. Et alternativ kunne være å sette grensen til 7,1 G slik det blir i den nye Folketrygden.

LO kan ikke støtte forslaget om å stramme inn i beregningen av dagpengegrunnlaget. Dersom en ønsker at inntektsbegrensningen på 6 G skal praktiseres likt for alle de midlertidige folketrygdytelsene, bør harmoniseringen skje oppover.

Barnetillegg

Forslaget om å utvide perioden en kan motta barnetillegg til for eksempel 3-6 mnd. etter at mottaker har kommet i arbeid, vurderes som interessant i forhold til å stimulere overgangen til arbeid. Vi kan imidlertid ikke gi tilslutning til at en slik oppmykning finansieres gjennom innføring av venteperiode i begynnelsen av stønadsforløpet.

Det er viktig at barnetilletget ikke settes for lavt. Barn har krav på gode og trygge oppvekstvilkår. LO vil derfor legge stor vekt på å utvikle en velferdsstat hvor dette er et prioritert område.

Ytelse i ventetid på avklaring om uførepensjon

Når mottaker pga. sykdom vurderes for uførepensjon, foreslås det at den nye ytelsen gis i ventetid i inntil åtte uker, med mulighet til forlengelse i ytterligere åtte uker. LO mener stønaden må gis inntil kravet om uførepensjon er endelig avgjort.

Opptjening til andre ytelser mv.

Det er positivt at den nye ytelsen foreslås å gi grunnlag for opptjening av foreldrepenger. Den nye ytelsen bør imidlertid også danne grunnlag for opptjening av dagpenger. Videre må det sikres yrkesskadedekning, rett til ferie og opptjening av feriepenger når en mottar ytelsen.

Når det gjelder opptjening av alderspensjon, bør inntekt de tre siste årene før en går inn på den nye ytelsen danne grunnlaget. Det samsvarer bl.a. med prinsippet for opptjening ved arbeidsledighet som en fikk gjennomslag for i forbindelse pensjonsreformen.

Etter erfaringene med bl.a. tidsbegrenset uføretrygd er det nå helt nødvendig å gjennomgå hvordan den nye folketrygdytelsen skal samordnes med private og offentlige tjenestepensjonsordninger.

Det er viktig at regelverket gjør det lett å prøve seg i arbeid. Det må ikke ligge noen innskjerping i forhold til dagens regelverk når det for eksempel gjelder opptjening av sykepengerrettigheter dersom en prøver seg midlertidig i arbeid.

Lovfeste oppfølgingstidspunkt

Det kan virke fornuftig å lovfeste at det skal være oppfølgingspunkter, evt. å fastsette noen minimumskrav til hyppighet. Hovedregelen bør imidlertid være at fastsetting av oppfølgingspunkter skal avtales mellom bruker og NAV. Og det må være rom for skjønn slik at alvorlig syke skjermes for "unødvendig" hyppig oppfølging.

Tilleggsstønader

Dersom stønadene til arbeidstrening, fadder og skolepenger, semesteravgift og eksamensgebyr fjernes fra folketrygdloven og legges inn i forskrift om arbeidsmarkedstiltak, er det viktig at dette i praksis ikke brukes som fordekt innsparingstiltak. Tilgangen på ytelsene må ikke svekkes i forhold til i dagens system.

LO er primært for at tiltak for personer i ett attføringsløp må finansieres som overslagsbevilgning. Subsidiært bør det komme fram av forskriften at den enkelte person som er i ett attføringsløp skal ha rett på tiltak, jf. at siktemålet skal være å føre den enkelte ut fra sine forutsetninger så raskt som mulig tilbake til arbeidslivet.

Annet

Det foreslås i § 11-20 annet ledd at økonomiske ytelser fra nåværende eller tidligere arbeidsgiver som ikke er pensjonsgivende inntekt og som tilstår i forbindelse med overgang til arbeidsavklaringspenger eller i forbindelse med oppsigelse, fratreden eller reduksjon av arbeidstid, skal føre til at arbeidsavklaringspengene reduseres med samme beløp. LO oppfatter bestemmelsen slik at den skal forstås på samme måte som gjeldende regler for tidsbegrenset uførestønad i folketrygdlovens § 12-17, nemlig at den er begrenset til å gjelde økonomiske ytelser i form av et generelt tilskudd til livsopphold og ikke for eksempel erstatning for tort og svie i forbindelse med avvikling av et arbeidsforhold. Vi ber om at dette klargjøres, fortrinnsvis i lovteksten.

Arbeidsevnevurdering

LO er positiv til at arbeidsevnevurdering blir et viktig redskap for å bistå brukeren og for å få til en tettere brukermedvirkning. For å unngå begrepsforvirring bør det komme tydelige forskrifter om hva en arbeidsevnevurdering skal inneholde i NAV og hvordan man går fram sammen med brukeren for å lage en god vurdering.

Med vennlig hilsen

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Rita Lekang

Stein Regård

Saksbehandler: Liv Sannes